

Directie Dienstverlening, Afdeling Expertise
Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT)

KOSOVO || Factsheet

Informatie ter beoordeling van ‘veilig derde land’

Voor intern gebruik

december 2020

Inleiding

Doel

TOELT bereiken regelmatig verzoeken om informatie die gebruikt kan worden bij de beoordeling of land X kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'. Omdat dit bij uitstek informatie is die in meerdere zaken gebruikt kan worden stellen we deze graag beschikbaar in de vorm van een Factsheet.

Indeling van dit factsheet

In dit factsheet wordt voor Kosovo ingegaan op de standaardvragen die door de IND zijn vastgesteld ter beoordeling van de vraag of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'.

Disclaimer

Dit rapport is niet openbaar, maar bestemd voor intern gebruik. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de in dit rapport opgenomen informatie integraal aan derden beschikbaar te stellen. De in dit rapport opgenomen informatie kan echter wel gebruikt worden in een voornemen, beschikking of ander openbaar (proces) stuk. In dat geval dient echter verwezen te worden naar de in dit rapport genoemde achterliggende, oorspronkelijke bronnen. Het is niet de bedoeling naar dit rapport of naar TOELT te verwijzen als uitgevende instantie. Verwijs alleen naar de hier opgevoerde bronnen.¹

Dit rapport is gebaseerd op de EASO-richtlijnen voor het verwerken van feitelijke landeninformatie. Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde, openbaar toegankelijke bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie. Alle hier gepresenteerde informatie (met uitzondering van voor de hand liggende feiten) is gecrosschecked met andere bronnen tenzij dit anders is vermeld in de tekst.

Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

Dit document pretendeert niet volledig te zijn en ook niet uitsluitend te geven voor wat betreft de waarde van een aanvraag voor een vluchtelingenstatus of asiel. De gepresenteerde informatie is niet per se een weerspiegeling van de mening van TOELT.

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in dit rapport worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat deze niet zijn teruggevonden in openbare bronnen. In deze gevallen wordt aangeraden contact op te nemen met TOELT.

Ook bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, of indien u nadere achtergrondinformatie wenst, kunt u altijd contact opnemen met TOELT. Zie [INDaily](#) voor actuele informatie over de landenspecialisten². Via de interne mail is TOELT ook bereikbaar:

---

¹ De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

1. De status van Kosovo

Kosovo heeft zichzelf onafhankelijk verklaard in 2008. Volgens de Kosovaarse regering hebben 116 landen Kosovo als een onafhankelijke staat erkend.³ Volgens Servië, dat zich tegen erkenning van een onafhankelijk Kosovo verzet, hebben sindsdien vijftien landen deze erkenning weer ingetrokken. Kosovo betwist dit.⁴ Kosovo is geen lid van de Verenigde Naties.⁵

2. Bij welke relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement is Kosovo aangesloten?

VERDRAG	Ja/nee
Vluchtelingenverdrag van 1951 (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>)	Nee ⁶
Antifolterverdrag (<i>Convention against Torture [CAT]</i>)	Nee ⁷
Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>)	Nee ⁸
Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM)	Nee ⁹

3. Kent Kosovo op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?

Volgens artikel 22 van de Grondwet hebben de mensenrechten en fundamentele vrijheden zoals genoemd in onder meer de *Convention against Torture*, het ICCPR en het EVRM rechtstreekse werking en hebben zij voorrang op nationale wetgeving.¹⁰

Artikel 5 van de Law on Asylum luidt:

'1. The Republic of Kosovo shall not expel or return (refoul) an applicant, a refugee, person under subsidiary protection or person under temporary protection in any manner whatsoever to the frontiers of territories where his life or freedom would be threatened on account of his race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion.

2. The benefit from the paragraph 1. of this Article may not, however, be claimed by an applicant, refugee, person under subsidiary protection or a person under temporary protection for whom there are strong reasons to believe that he poses a danger to the security of the Republic of Kosovo, or who, having been convicted by a final judgment of a particularly serious crime, constitutes a danger to the security of the Republic of Kosovo.

3. In cases from paragraph 2. of this Article, the residence permit will be revoked or refused to a person but not returned, expelled or extradited for the reasons deriving from the right to life and the prohibition of torture, cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.'¹¹

³ Kosovo, Ministerie van Buitenlandse Zaken en diaspora, [Lista e njohjeve](#), ongedateerd

⁴ Euractive, [15 countries, and counting, revoke recognition of Kosovo, Serbia says](#), 27 augustus 2019

⁵ VN, [Member States](#), ongedateerd

⁶ UNHCR, [State Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol](#)

⁷ UNHCR, [view the ratification status by country or by treaty](#)

⁸ UNHCR, [view the ratification status by country or by treaty](#)

⁹ Council of Europe, [Chart of signatures and ratifications of Treaty 005](#), 18 december 2020

¹⁰ Kosovo, [Constitution of Kosovo](#), 15 juni 2008

¹¹ Kosovo, [Law No. 06/L-026 On Asylum](#), 20 april 2018

4. Hoe wordt in Kosovo in de praktijk omgegaan met het non-refoulement-beginsel?

In maart 2018 heeft Kosovo zes personen met het Turkse staatsburgerschap uitgezet naar Turkije. Zij werden door Turkije beschuldigd van banden met de Gülen-beweging.¹²

Het US State Department schrijft in dit verband:

'On June 24, the Assembly adopted the final report of its investigative committee into the March 2018 refoulement of six Turkish citizens legally residing in Kosovo. The committee's report highlighted serious rule of law violations including the refoulement of one man who was not identified in the extradition request. The Assembly published its report despite months of political intimidation and interference.'

While the Special Prosecution [...] has not concluded its investigation, the Police Inspectorate of Kosovo [...] in August filed a criminal report against 22 police officers involved in the operation for criminal violations. [...].

*In September the Appellate Court affirmed a Basic Court of Pristina ruling the Ministry of Internal Affairs' rationale for rescinding residence permits for the expelled Turkish nationals was baseless.'*¹³

In mei 2019 schreef de Europese Commissie: *'Although fully effective and protection-sensitive entry systems are not in place, no documented instances of refoulement or forced return have been identified in recent years.'*¹⁴ In oktober 2020 schreef de Europese Commissie: *'The establishment of a fully effective and protection-sensitive migration management system is still a work in progress.'*¹⁵

5. Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van Kosovo van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van Kosovo van vreemdelingen die al langer in Kosovo verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van refoulement? Zo ja, hoe is daar op gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?

Zie onder 4.

6. Kent Kosovo een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Kosovo?

Ja.¹⁶

7. Indien er geen nationale procedure is zoals geformuleerd in vraag 5, bestaat er in Kosovo dan de mogelijkheid om bescherming te vragen bij een VN-

---

¹² Reuters, [Six Turks arrested in Kosovo over Gulen links extradited to Turkey: Anadolu](#), 29 maart 2018

¹³ US State Department, [Country report on human rights practises for 2019: Kosovo](#)

¹⁴ EC, [Kosovo* 2019 Report Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 2019 Communication on EU Enlargement Policy](#), 29 mei 2019

¹⁵ EC, [Kosovo* 2020 Report Accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 2020 Communication on EU Enlargement Policy](#), 6 oktober 2020

¹⁶ US State Department, [Country report on human rights practises for 2019: Kosovo](#)

organisatie? Zo ja, bij welke VN-organisatie via welke procedure?

Nvt.

8. Is het in de praktijk mogelijk om in Kosovo asiel/bescherming aan te vragen?Ja.¹⁷**9. Is de UNHCR actief in Kosovo?**Ja.¹⁸**10. M.b.t. de positie van mensen die door de autoriteiten van Kosovo of door de UNHCR of een andere VN-organisatie als vluchteling zijn erkend/die in Kosovo asiel hebben aangevraagd:***9.1 Wat is hun verblijfstatus en krijgen ze een bewijs van registratie?*

Wie in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus krijgt een verblijfsvergunning voor de duur van drie jaar. Deze kan worden verlengd.¹⁹

9.2 Wat is hun recht op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk? Hoe is dit in de praktijk?

In artikel 35 tot en met 46 van de Law on Asylum wordt ingegaan op de rechten van zowel personen met de status van vluchteling als personen met de status 'subsidiary protection'. Zij hebben onder meer recht op 'elementary social assistance', 'elementary shelter', gezondheidszorg, onderwijs en werk.²⁰

Volgens UNHCR heeft Kosovo tussen 2015 en 2020 aan 93 personen de vluchtelingenstatus – en aan 12 personen de status 'subsidiary protection' verleend.²¹ Kosovo is voor de meeste asielzoekers een transitland; aanvragers komen veelal niet opdagen bij een gehoor²². In juli 2020 schreef UNICEF dat het afgelopen jaar 803 personen in Kosovo asiel aangevraagd hadden, maar dat de meesten Kosovo alweer verlaten hadden; er waren op dat moment volgens UNICEF 83 asielzoekers in Kosovo.²³

---

¹⁷ US State Department, *Country report on human rights practises for 2019: Kosovo*

¹⁸ UNHCR, *Kosovo**, 2020

¹⁹ Kosovo, *Law No. 06/L-026 On Asylum*, artikel 7, 20 april 2018

²⁰ Kosovo, *Law No. 06/L-026 On Asylum*, 20 april 2018

²¹ Refugees Rights Europe, *Limits to access to asylum along the Balkan Route*, geen datum

²² US State Department, *Country report on human rights practises for 2019: Kosovo*

²³ UNICEF, *UN Agencies' attention on conditions of asylum-seekers in Kosovo*, 13 juli 2020

Lijst van gebruikte bronnen

Council of Europe, *Chart of signatures and ratifications of Treaty 005*, 18 december 2020, (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005/signatures>), geraadpleegd op 18 december 2020

Euractiv, *15 countries, and counting, revoke recognition of Kosovo, Serbia says*, 27 augustus 2019, (<https://www.euractiv.com/section/enlargement/news/15-countries-and-counting-revoke-recognition-of-kosovo-serbia-says/>), geraadpleegd op 18 december 2020

EC (Europese Commissie)

– *Kosovo* 2019 Report Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 2019 Communication on EU Enlargement Policy*, 29 mei 2019, (<http://mei-ks.net/repository/docs/kosovo-report.pdf>), geraadpleegd op 18 december 2020

– *Kosovo* 2020 Report Accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 2020 Communication on EU Enlargement Policy*, 6 oktober 2020, (https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/kosovo_report_2020.pdf), geraadpleegd op 18 december 2020

Kosovo, Ministerie van Buitenlandse Zaken en diaspora, *Lista e njohjeve*, ongedateerd, (<https://www.mfa-ks.net/al/politika/484/lista-e-njohjeve/484>), geraadpleegd op 18 december 2020

Kosovo

– *Constitution of Kosovo*, 15 juni 2008, (<http://www.kushtetutakosoves.info/repository/docs/Constitution.of.the.Republic.of.Kosovo.pdf>), geraadpleegd op 18 december 2020

– *Law No. 06/L-026 On Asylum*, 20 april 2018, (<https://www.refworld.org/pdfid/5bf2ac0b4.pdf>), geraadpleegd op 18 december 2020

Refugees Rights Europe, *Limits to access to asylum along the Balkan Route*, geen datum, (https://refugee-rights.eu/wp-content/uploads/2020/07/RRE_LimitedAccessToAsylumAlongTheBalkanRoute.pdf), geraadpleegd op 22 december 2020

Reuters, *Six Turks arrested in Kosovo over Gulen links extradited to Turkey: Anadolu*, 29 maart 2018, (<https://www.reuters.com/article/us-turkey-security-kosovo-idUSKBN1H51JL>), geraadpleegd op 18 december 2020

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees)

– *State Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol*, (<https://www.unhcr.org/protection/basic/3b73b0d63/states-parties-1951-convention-its-1967-protocol.html>), geraadpleegd op 18 december 2020

– *view the ratification status by country or by treaty*, (https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=187&Lang=EN), geraadpleegd op 18 december 2020

– *Kosovo**, 2020, (<https://www.unhcr.org/see/where-we-work/kosovo>), geraadpleegd op 18 december 2020

UNICEF, *UN Agencies' attention on conditions of asylum-seekers in Kosovo*, 13 juli 2020, (<https://www.unicef.org/kosovoprogramme/press-releases/un-agencies%C2%B4-attention-conditions-asylum-seekers-kosovo>), geraadpleegd op 22 december 2020

US State Department, *Country report on human rights practices for 2019: Kosovo*, (<https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/kosovo/>), geraadpleegd op 18 december 2020

VN (Verenigde Naties), *Member States*, ongedateerd, (<https://www.un.org/en/member-states/index.html>), geraadpleegd op 18 december 2020